

KREDIETCRISIS HELPT NALEVING CODE-TABAKSBLAT

TEKST: JASPER JANSEN

De kredietcrisis heeft voor een iets betere naleving van de code-Tabaksblad gezorgd. Toch blijven ondernemingen op de belangrijkste punten afwijken van de code.

De VEB onderzocht in hoeverre 45 beursgenoteerde ondernemingen zich houden aan de 64 meest concrete 'best practice'-bepalingen van de code-Tabaksblad. Net als vorig jaar is er sprake van een lichte verbetering: het nalevingspercentage steeg met een kleine 2 procentpunten tot 65 procent. Een deel van deze lichte stijging kan verklaard worden doordat de AEX en AMX van samenstelling veranderden. De twee slechtste jongetjes van de klas, Fortis (rapportcijfer 2008: 4,5) en biotechbedrijf Pharming (rapportcijfer 2008: 3,5), degradeerden naar de lokale markt en worden niet meer meegenomen in het onderzoek.

BEDANKT BOS

Een andere verklaring voor de lichte stijging ligt in de forse stijging van de rapportcijfers van ING (+2,4) en SNS Reaal (+2,5). Hierdoor komt ING op een magere voldoende (5,8) ondanks dat de bank-verzekeraar geen aandelen heeft maar certificaten waardoor een administratiekantoor in de aandeelhoudersvergadering een bepalende stem heeft (belangrijk criterium). SNS Reaal doet het met een 7,6 beter. De Utrechtse bank-verzekeraar dankt de opmars aan minister van Financiën Wouter Bos, die bij SNS Reaal als eerste zijn invloed liet gelden en het beloningsbeleid aanpaste. Ook bepaalde Bos als grootaandeelhouder de bovengrens voor de ontslagvergoeding op maximaal één keer het basissalaris, zoals de code voorschrijft.

De andere financiële instelling, Aegon, die ook een beroep deed op de portemonnee van Bos scoorde exact hetzelfde als vorig jaar (7,5). Het schrappen van Bos in de variabele beloning over 2009 leverde Aegon, in tegenstelling tot ING, slechts enkele pluspunten op. Aegon had al een relatief Tabaksblad-vriendelijk beloningsbeleid.

Daar stond tegenover dat het bedrijf een tik op de vingers kreeg omdat het toezichthoudend orgaan zijn onafhankelijkheid verloor door de aanstelling van overheidscommissarissen Arthur Docters van Leeuwen en Karla Peijs. Het toezichthoudend college van SNS en ING was voor de staatsingreep al niet onafhankelijk.

De staatscommissarissen met vetorecht op het vlak van beloningen en overnames, die aangesteld zijn zonder invloed van andere aandeelhouders, zijn overigens strikt genomen volgens 'Tabaksblad' onafhankelijk. Een scenario waarin de financiële sector voor een groot deel in handen komt van de staat was iets waar de opstellers van de code geen rekening mee hadden gehouden. Aangezien staatscommissarissen niet in de geest van de code zijn, krijgen de financials hiervoor toch strafpunten.

Maar hoe blijvend is de verbetering op het vlak van de beloningen bij de financials? Bos eist dat financiële bedrijven die een

graai in het staatssteunpotje deden volgend jaar met nieuwe evenwichtiger beloningsplannen gaan werken. Bij de benoeming van Dick Okhuijsen tot bestuurder bij SNS Reaal kregen we een voorproefje van het nieuwe beloningsbeleid. In het nieuwe eenvoudigere plan stapt de bank-verzekeraar volledig af van aandelenbeloning (aan optiebeloning deed SNS al niet). Bestuurders krijgen alleen een lange- en kortetermijnbonus in cash. Welke prestaties bestuurders moeten leveren om aanspraak te maken op de bonus blijft ook nu nog steeds oncontroleerbaar voor aandeelhouders. Dat is niet in lijn met de code en stemt niet echt hoopvol dat nieuwe beloningsplannen wel geheel Tabaksblad-proof zullen zijn.

CRISIS MAAKT TRANSPARANTER

De crisis heeft ook voor verbetering gezorgd op een ander vlak. Onder druk van steeds meer risicomijdende banken en scherp teruglopende winsten waren bedrijven dit

NALEVING FLOP 3

AMG: geen operationele/financiële doelstellingen, financiële randvoorwaarden strategie onbekend, optiebeloning en aandelenbeloning voldoen niet aan code, afvloeiingsregeling voldoet niet aan code, criteria cashbonus niet gepubliceerd, compensatie commissarissen in aandelen.

Fugro: certificering in strijd met code, onvoorwaardelijke optiebeloning voldoet niet aan code, bestuurders voor onbepaalde tijd benoemd, afvloeiingsregeling niet in lijn met code, criteria kortetermijnbonus niet gepubliceerd, verslag raad van commissarissen onvoldoende, commissaris langer benoemd dan code toelaat, geen drie separate commissies rvc, voorzitter rvc is voorzitter remuneratiecommissie.

Eurocommercial Properties: onduidelijke strategie, geen operationele/financiële doelstellingen, verslag raad van commissarissen onvoldoende, mogelijkheid tot benoeming commissaris meer dan vier jaar, geen drie separate commissies rvc, certificering niet in lijn met code, dividendbeleid geen agendapunt.